

SUMAR

SOMMAIRE — INHALT — CONTENTS — СОДЕРЖАНИЕ

Nicolae Vereş, 1 Decembrie 1918 — moment epocal în istoria poporului român 9

STUDII ŞI MATERIALE

I. Arheologie

N. Vlassa, <i>Considerații asupra neoliticului timpuriu din România</i>	25
<i>Considérations sur le néolithique hâtif en Roumanie</i>	34
Valeriu Lazăr, <i>Așezarea Coțofeni de la Șincai (jud. Mureș) (II)</i>	35
<i>The Coțofeni Settlement of Șincai (Mureș County) (II)</i>	56
Mihai Blăjan, Eugen Stoicovici, Paul Georoceanu, Corneliu Păcurariu, <i>Descoperiri romane inedite în Transilvania</i>	57
<i>Unveröffentlichte römische Funde aus Transsilvanien</i>	70
Dumitru Protase, Andrei Zrínyi, <i>Raport preliminar asupra săpăturilor din 1977 privind perioada stăpînirii romane, efectuate de Muzeul județean Mureș</i>	75
<i>Die römerzeitliche Ausgrabungen des Kreismuseums Mureș im Jahre 1977</i>	79
Mihai Petică, <i>Elemente de continuitate pe valea Mureșului superior — sondajul arheologic de la Voivodeni (jud. Mureș)</i>	81
<i>Elements of Continuity in the Upper Mureș Valley — the Archaeological Investigation of Voivodeni (Mureș County)</i>	89

II. Istorie

Sebestyén Mihály, <i>Un aspect mai puțin cunoscut din relațiile între Transilvania și Moldova în timpul domniei lui Gabriel Bethlen</i>	93
<i>Un aspect moins connu des relations entre la Transylvanie et la Moldavie pendant la regne de Gabriel Bethlen</i>	104
Marius Porumb, Nicolae Sabău, <i>Vechi inscripții românești din județul Mureș (sec. XV — XVIII)</i>	107
<i>Old Romanian Inscriptions from the Mureș District (15th — 18th Centuries)</i>	117
Lidia Chițu, Francisc Pap, <i>Un document inedit privind faza finală a răscoalei țărănești din 1784</i>	119
<i>Ein unbekanntes Dokument über die Endphase des Bauernaufstands von 1784</i>	126
Alexandru Pál-Antal, <i>Mărturii documentare privind mișcările țărănești din anul 1809, în unele ținuturi secuiești</i>	127
<i>Dokumentarische Belege über die Bauernbewegungen aus dem Jahre 1809, im einigen von Sekler bewohnten Gebiete</i>	136
Ioan Wolf, <i>Herderianismul — componentă a ideologiei generației române de la 1848 din Transilvania</i>	147

	<i>Der Herderianismus — Komponente der Ideologie rumänischen Achtundvierziger Generation aus Siebenbürgen . . . . .</i>	155
Ioan Pop,	<i>Participarea grănicerilor năsăudeni la evenimentele din timpul revoluției de la 1848 — 1849 . . . . .</i>	157
	<i>Die Teilnahme der Grenzer aus Näsäud bei den Ereignissen während der Revolution von 1848 — 1849 . . . . .</i>	172
Vasile Dobrescu,	<i>„Astra“ în viața social-economică a românilor din Transilvania (1861 — 1918) . . . . .</i>	175
	<i>„Astra“ dans la vie social-économique des Roumains de Transylvanie . . . . .</i>	200
Maria Roșca-Rosen, Ioana Botezan,	<i>Correspondența dintre Ioan Micu Moldovan și Simion Mihali . . . . .</i>	201
	<i>The Correspondence between Ioan Micu Moldovan and Simion Mihali . . . . .</i>	226
Traian Dușa, Elie Câmpeanu,	<i>istoric și luptător pentru drepturile românilor din Secuime în perioada pre- și post-memorandistă . . . . .</i>	227
	<i>Elie Câmpeanu. historien et combattant pour les droits des Roumains de la region des Sicules à l'époque pré- et post-mémorandiste . . . . .</i>	234
Ion Leicu,	<i>Problematika statului în opera lui C. Dobrogeanu-Gherea . . . . .</i>	235
	<i>Die Problematik des Staates in Gherea's Werk . . . . .</i>	252
Adrian Stoica,	<i>Legături economice între vechea Românie și Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea . . . . .</i>	253
	<i>Rapports économiques entre l'ancienne Roumanie et la Transylvanie dans la seconde moitié du XIXe siècle et au début du XXe siècle . . . . .</i>	268
Alexandru Matei,	<i>Contribuții documentare la istoria orașului Reghin (I). Reghinul între anii 1848 — 1918 . . . . .</i>	277
	<i>Contributions documentaires a l'histoire de la ville de Reghin (I) — Le Reghin entre les années 1848 — 1918 . . . . .</i>	341
Paulina Ranca,	<i>Izvoare memoriale mureșene privind Unirea Transilvaniei cu România de la 1 Decembrie 1918 . . . . .</i>	343
	<i>Mureș-er Memoirenschreiber Über die Vereinigung Transsilvaniens mit Rumänien im Jahre 1918 . . . . .</i>	357
Marin Șara, Leon Mircea,	<i>Documente și mărturii privind Unirea Transilvaniei cu România — 1 Decembrie 1918 — în zona Reghinului . . . . .</i>	359
	<i>Dokumente und Materialien aus der reghiner Zone Über die Vereinigung Transsilvaniens mit Rumänien — 1 Dezember 1918 . . . . .</i>	380
Gheorghe Iancu,	<i>Luptele social-economice și politice ale muncitorilor din Transilvania în perioada decembrie 1918 — martie 1920 . . . . .</i>	381
	<i>Die sozial-ökonomischen und politischen Kämpfe der Arbeiter aus Siebenbürgen in der Zeitspanne Dezember 1918 — März 1920 . . . . .</i>	409
Marcel Știrban,	<i>Aspecte ale situației social-economice a țărănimii din Transilvania între anii 1919 — 1921 . . . . .</i>	411
	<i>Aspekte der sozial-ökonomischen Lage der siebenbürgischen Bauernschaft in den Jahren 1919 — 1921 . . . . .</i>	449
Traian Rus,	<i>Frământări țărănești în județul Mureș în perioada 1922 — 1940 . . . . .</i>	451
	<i>Mouvements des paysans du District Mureș entre 1922 — 1940 . . . . .</i>	473
Turzai Mária, Silvia Sin, Olosz Katalin,	<i>Din istoria relațiilor culturale româno-maghiare instituționale și personale în perioada 1933 — 1944 . . . . .</i>	475
	<i>Über die Geschichte der rumänisch-ungarischen amtlichen und persönlichen Beziehungen in der Zeitspanne zwischen 1933 — 1944 . . . . .</i>	503
Gheorghe I. Florescu,	<i>Partidul Poporului în ultimii ani de activitate (1932—1938) . . . . .</i>	507
	<i>Die letzten Jahre der Volkspartei (1932 — 1938) . . . . .</i>	519
Nicolae Jurca,	<i>Intărirea curentului de stînga din partidul Social-Democrat, favorabil conlucrării cu Partidul Comunist. Încheierea Frontului Unic Muncitoresc . . . . .</i>	521
	<i>Die Verstärkung der Linksströmung in der Einheitlichen Arbeiterfront . . . . .</i>	535
Cornelia Gál,	<i>Lupta înfrățită a oamenilor muncii români și maghiari din județul Mureș, sub conducerea comuniștilor împotriva exploatării și asupririi, pentru dreptate socială și națională, oglindită în documentele Muzeului județean Mureș . . . . .</i>	537

<i>Der gemeinsame Kampf der Werktätigen rumänischer und ungarischer Nationalität unter der Führung der Kommunisten, gegen die Ausbeutung und Unterdrückung, für soziale und nationale Gerechtigkeit, dargestellt in Dokumenten des Kreismuseums Mureș</i>	554
Petru Bunta, George Protopopescu, <i>Insurecția națională armată, antifascistă și antiimperialistă din august 1944 — eveniment cardinal în lupta poporului român pentru independența națională</i>	555
<i>L'insurrection nationale armée, antifasciste et antiimpérialiste d'Août 1944, évènement cardinal dans la lutte du peuple roumaine pour l'indépendance nationale</i>	587

III. Etnografie

Victor Truța, <i>Lucrul cinepii pe Valea Beicii (jud. Mureș)</i>	591
<i>La préparation du chanvre dans la Vallée de Beica</i>	631
Vasile Stanca, <i>Texte de folclor literar în manuscrise transilvănene din secolul al XVIII-lea</i>	633
<i>Textes de folklore littéraire dans des manuscrits transilvains du XVIIIe siècle</i>	654
Vasile Pop, <i>Obiceiuri străvechi de primăvară din zona de câmpie a jud. Mureș</i>	655
<i>Anciennes habitudes de printemps</i>	671
Dumitru Pop, Ion Talos, Ștefan Almási, Ion Cuceau, Virgil Florea, Lucia Iștoc [Gheorghe Petrescu,] Emil Petruțiu, <i>Folclorul Văii Gurghiului (III)</i>	673
<i>Folklore from the Gurghiu Valley (III)</i>	749

Note — Patrimoniu

Valentin Vasiliev, <i>Descoperiri de caracter scitic la Tiur</i>	753
Mihai Petică, <i>Noi descoperiri monetare la Cristești</i>	757
Ioana Hica-Cimpeanu, Alexe Mureșan, <i>Un mormint din secolul al VI-lea e.n. la Sighișoara</i>	761
Valeriu Lazăr, <i>Cronica Muzeului județean Mureș (1976 — 1978)</i>	765

Recenzii

Mihai Petică: Eugenia Zaharia, <i>Populația românească în Transilvania în secolele VII — VIII (Cimitirul nr. 2 de la Bratei)</i>	771
Andrei Zrínyi: <i>Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz, 21. Jahrgang 1974</i>	773
Gheorghe Iancu: <i>Cîteva îndreptări necesare pe marginea articolului: Unele aspecte ale activității Consiliului Dirigent în Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș în perioada 2 decembrie 1918 — 10 aprilie 1920, publicat de Aurel Galea în „Ziridava“ din 1977</i>	777
Ioan Pop: S. Simion, <i>Regimul politic din România în perioada septembrie 1940 — ianuarie 1941</i>	783
Ion Talos: Alexandru Popescu, <i>Rumänische Erntebrauch</i>	785
Ion Talos: Lutz Röhrich, <i>Märchen und Wirklichkeit</i>	787
Ion Talos: Friedhelm Kemp, <i>Tiere und Menschen in Geschichten</i>	789

Abrevieri * Abréviations * Abkürzungen * Abreviations * Сокращения	791
--	-----

Autorii * Les auteurs * Die Verfasser * The Authors * Авторы	793
--	-----